DOMSTOLENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 5 november 2002 *

I mål C-204/01,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Verwaltungsgerichtshof (Österrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Tilmann Klett

och

Bundesministerin für Bildung, Wissenschaft und Kultur,

angående tolkningen av artiklarna 12 EG, 39 EG och 19 b i rådets direktiv 78/686/EEG av den 25 juli 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 233, s. 1; svensk specialutgåva, område 16, volym 1, s. 33), i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av

* Rättegångsspråk: tyska.

fördragen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s. 1), samt av artiklarna 3 och 9 i rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis (EGT L 165, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 102), i dess lydelse enligt nämnda anslutningsakt,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans (referent) samt domarna D.A.O. Edward och S. von Bahr,

generaladvokat: A. Tizzano,

justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha meddelat den nationella domstolen att EG-domstolen har för avsikt att avgöra saken genom att meddela ett motiverat beslut i enlighet med artikel 104.3 i rättegångsreglerna,

efter att ha berett parter och övriga som avses i artikel 20 i EG-stadgan för domstolen tillfälle att yttra sig i denna fråga,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Verwaltungsgerichtshof har, genom beslut av den 25 april 2001 som inkom till domstolens kansli den 16 maj samma år, i enlighet med artikel 234 EG ställt en fråga om tolkningen av artiklarna 12 EG, 39 EG och 19 b i rådets direktiv 78/686/EEG av den 25 juli 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 233, s. 1; svensk specialutgåva, område 16, volym 1, s. 33), i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s. 1) (nedan kallad anslutningsakten), samt av artiklarna 3 och 9 i rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis (EGT L 165, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 102), i dess lydelse enligt nämnda anslutningsakt (nedan kallat direktiv 93/16).

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Tilmann Klett som är tysk medborgare och som innehar ett utbildningsbevis avseende avslutade studier i allmänmedicin i Tyskland, och Bundesministerin für Bildung, Wissenschaft und Kultur (förbundsministeriet för utbildning, vetenskap och kultur) med anledning av dess beslut att inte ge Tilmann Klett tillträde till den österrikiska postdoktorala tandläkarutbildningen.

Tillämpliga bestämmelser

3 I artikel 1 i direktiv 78/686 i dess ändrade lydelse enligt anslutningsakten (nedan kallat direktiv 78/686) föreskrivs följande:

"Detta direktiv skall tillämpas på verksamhet som tandläkare enligt den definition som ges i artikel 5 i direktiv 78/687/EEG och som utövas under följande titlar:

..."

4 Enligt artikel 2 i direktiv 78/686 gäller följande:

"Varje medlemsstat skall godkänna de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare som tilldelas medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater i enlighet med artikel 1 i direktiv 78/687/EEG och som finns uppräknade i artikel 3 i detta direktiv genom att ge dessa bevis, när det gäller rätten att påbörja och utöva verksamhet som tandläkare, samma innebörd inom sitt territorium som dem som medlemsstaten själv utfärdar."

5 I artikel 19 b i direktiv 78/686 föreskrivs följande:

"Från och med den tidpunkt då Österrike vidtar åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv skall medlemsstaterna, för att kunna genomföra den verksamhet som avses i artikel 1 i direktivet, erkänna de utbildnings- och examensbevis och andra behörighetsbevis för läkare som i Österrike tilldelas dem som påbörjat sin universitetsutbildning före den 1 januari 1994 tillsammans med ett intyg som utfärdas av de behöriga österrikiska myndigheterna, att dessa personer faktiskt, på föreskrivet sätt och huvudsakligen i Österrike har ägnat sig åt den verksamhet som finns närmare angiven i artikel 5 i direktiv 78/687/EEG i minst tre år i följd under en femårsperiod före dagen för utfärdandet av beviset och att dessa personer är behöriga att utöva nämnda verksamhet på samma villkor som de som innehar de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis som avses i artikel 3 m.

Det krav på tre års erfarenhet som avses i första stycket skall frångås, när det gäller personer som med framgång har avslutat minst tre års studier, vilka av de behöriga myndigheterna intygats motsvara den utbildning som avses i artikel 1 i direktiv 78/687/EEG."

6 Enligt artikel 1.2 fördraget om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen gäller följande:

"Villkoren för anslutningen och den anpassning i fördragen som den medför anges i den anslutningsakt som finns bifogad detta fördrag. Bestämmelserna i anslutningsakten skall utgöra en integrerad del av detta fördrag."

7 I artikel 7 i anslutningsakten föreskrivs följande:

"Om något annat inte föreskrivs i denna anslutningsakt, kan den tillfälligt sättas ur kraft, ändras eller upphävas endast genom det förfarande som anges i de grundläggande fördragen och som gör det möjligt att ändra dessa fördrag."

8 Artikel 1 i direktiv 93/16 innehåller följande föreskrift:

"Detta direktiv skall tillämpas på verksamhet som bedrivs av självständigt yrkesverksamma eller anställda läkare som är medborgare i någon av medlemsstaterna."

9 I artikel 2 i direktiv 93/16 återfinns följande bestämmelse:

"Varje medlemsstat skall erkänna de utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis som tilldelas medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater i enlighet med artikel 23 och som finns uppräknade i artikel 3 genom att ge dessa bevis — när det gäller rätten att påbörja och utöva verksamhet som läkare — samma innebörd inom sitt territorium som dem som medlemsstaten själv utfärdar."

Tvisten i målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

10 Tilmann Klett är tysk medborgare. Efter att ha fullgjort studier i medicin i Tyskland erhöll han den 14 februari 1974 från Bayerisches Staatsministerium des Inneren (delstatsministeriet i Bayern) ett utbildningsbevis som tecken på att han tagit en statlig läkarexamen. Den 2 juli 1975 erhöll han från samma ministerium en läkarlegitimation, varvid han fick rätt att självständigt utöva läkaryrket. Den 10 september 1980 erhöll han även titeln medicine doktor vid universitetet i Hamburg (Tyskland).

11 Den 29 mars 1995 begärde Tilmann Klett att få tillträde till en specialistutbildning till tandläkare som gavs vid universitetet i Graz (Österrike). Han underrättades på flera olika sätt om att han inte kunde ges tillträde till denna utbildning, dock utan att det fattades något formellt beslut om detta. Tilmann Klett väckte passivitetstalan i två på varandra följande mål. Talan ogillades i båda målen eftersom den förvaltningsmyndighet som sökanden angivit som svarande i sin talan i de båda målen, inte hade gjort sig skyldig till underlåtenhet. Till följd av en talan i ett tredje mål anmodade Verwaltungsgerichtshof i beslut av den 30 januari 2001 den behöriga förvaltningsmyndigheten att fatta det uteblivna beslutet inom en vecka, samt att skicka en kopia av beslutet till domstolen eller att ange skälet till att skyldigheten att fatta beslut inte skulle ha åsidosatts.

12 Den 6 februari 2001 fattade den behöriga förvaltningsmyndigheten ett uttryckligt beslut varigenom Tilmann Kletts begäran avslogs, med motiveringen att han enligt den tillämpliga österrikiska lagstiftningen måste inneha en medicine doktorstitel i allmänmedicin som tilldelats av ett österrikiskt universitet för att antas till tandläkarutbildningen. I beslutet hänvisades också till artikel 19 b i direktiv 78/686 samt till en skrivelse från kommissionens generaldirektorat för den inre marknaden av den 10 oktober 2000. Kommissionen gjorde i denna

skrivelse gällande att nämnda bestämmelse inte gav några rättigheter till läkare från andra medlemsstater vilka var innehavare av examensbevis i medicin som erhållits i en medlemsstat där det fanns en särskild utbildning för tandläkaryrket och där detta är ett självständigt yrke.

13 Tilmann Klett väckte talan vid Verwaltungsgerichtshof mot beslutet av den 6 februari 2001, och ifrågasatte bland annat förvaltningsmyndighetens tolkning av artikel 19 b i direktiv 78/686.

14 Verwaltungsgerichtshof ansåg att tvistens lösning var beroende av en tolkning av vissa gemenskapsbestämmelser, bland annat artiklarna 12 EG och 39 EG och 19 b i direktiv 78/686 samt artiklarna 3 och 9 i direktiv 93/16, och beslutade därför att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Skall artikel 19 b i rådets direktiv 78/686/EEG av den 25 juli 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster..., såsom den tillagts genom anslutningsfördraget, artiklarna 12 EG och 39 EG, liksom artikel 1 i förening med artiklarna 3 och 9 i rådets direktiv 93/16/EEG av den 5 april 1993 om underlättande av läkares fria rörlighet och ömsesidigt erkännande av deras utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis, tolkas så att de utgör hinder mot en bestämmelse som för tillträde till en sådan specialistutbildning till tandläkare som regleras i artikel 19 b i direktiv 78/686/EEG, kräver en medicine doktorstitel i allmänmedicin från ett nationellt universitet?"

Tolkningsfrågan

Yttranden som inkommit till domstolen

15 Tilmann Klett anser att artikel 19 b i direktiv 78/686 inte innebär att man måste ha fullgjort studier i medicin i Österrike för att få delta i specialistutbildningen till tandläkare i enlighet med nämnda bestämmelse. Bestämmelsen utgör endast en särskild lagstiftning för andra medlemsstaters godkännanden av österrikiska utbildningsbevis, medan den däremot varken innehåller stadganden avseende tillträde till nämnda utbildning för dem som inte är österrikiska medborgare och som kommer från andra medlemsstater, eller stadganden avseende utövandet av tandläkaryrket i Österrike. Enligt Tilmann Klett är artikel 19 b följaktligen inte tillämplig på hans fall, varför hans begäran inte kan avslås med stöd av denna bestämmelse.

16 Tilmann Klett har dessutom hävdat att artiklarna 1—3 och 9 i direktiv 93/16 utgör hinder för en nationell bestämmelse enligt vilken tillträde till en specialistutbildning till tandläkare förutsätter att läkartiteln skall ha erhållits vid ett universitet i den berörda medlemsstaten.

17 Tilmann Klett har även gjort gällande att nämnda utbildning, som är avlönad i Österrike, omfattas av tillämpningsområdet för artikel 39 EG eftersom deltagarna i utbildningen i enlighet med domstolens rättspraxis måste anses utgöra arbetstagare i den mening som avses i denna bestämmelse. Den diskriminering som i målet vid den nationella domstolen drabbar läkare med utbildningsbevis från en annan medlemsstat kan inte rättfärdigas, och den är som sådan förbjuden genom ovannämnda bestämmelse.

18 Tilmann Klett har slutligen gjort gällande att den ifrågavarande diskrimineringen strider mot artikel 12 EG även om deltagarna i specialistutbildningen till tandläkare i Österrike inte kan anses utgöra arbetstagare i den mening som avses i artikel 39 EG. Artikel 12 EG är tillämplig på tvisten i målet vid den nationella domstolen eftersom tillträdet till yrkesutbildningen omfattas av EG-fördragets tillämpningsområde i enlighet med domen av den 13 februari 1985 i mål 293/83, Gravier (REG 1985, s. 593, punkt 25; svensk specialutgåva, volym 8, s. 71).

19 Den österrikiska regeringen anser att artikel 19 b i direktiv 78/686 utgör en övergångsbestämmelse som är avsedd att möjliggöra för läkare som är specialiserade på tandläkaryrket, och som har utbildats i Österrike i enlighet med de bestämmelser som var i kraft före den 1 januari 1994, att utöva de grundläggande friheterna i andra medlemsstater. Nämnda bestämmelse innehåller dessutom ett undantag till förmån för nämnda läkare som påbörjat sin utbildning i Österrike innan det nya programmet för specialisering inom tandläkaryrket infördes.

20 Den österrikiska regeringen anser inte heller att artikel 19 b i direktiv 78/686 medger att de allmänläkare som har erhållit sina utbildningsbevis i en annan medlemsstat kan få tillträde till en specialistutbildning till tandläkare i Österrike, som för övrigt håller på att avvecklas, genom att kringgå bestämmelserna avseende specialistutbildningen till tandläkare i de medlemsstater som utgör läkarnas hemländer. Regeringen har tillagt att en annan tolkning av artikeln skulle strida mot syftet och ändamålet med gemenskapsbestämmelserna avseende den tandläkarutbildning som syftar till att inrätta särskilda utbildningar för tandläkare och allmänläkare.

21 Den österrikiska regeringen har i fråga om artiklarna 12 EG och 39 EG hävdat att direktiv 78/686 utgör en särskild bestämmelse som är tillämplig på den rådande situationen i Österrike. Artikel 19 b i nämnda direktiv förekommer

dessutom i anslutningsakten, och utgör därmed en primärrättslig bestämmelse. Eftersom Tilmann Klett inte omfattas av direktiv 78/686 kan han, även om den utbildning han genomgått skall anses utgöra ett anställningsförhållande, inte åberopa artikel 39 EG med avseende på sin eventuella verksamhet som avlönad tandläkare. Eftersom nämnda artikel 19 b är tillämplig i målet vid den nationella domstolen kan Tilmann Klett inte heller med någon framgång åberopa artikel 12 EG, vilken endast är tillämplig när gemenskapsrätten saknar särskilda bestämmelser om icke-diskriminering.

22 Den italienska regeringen har gjort gällande att syftet med artikel 19, 19 a och 19 b i direktiv 78/686 är att reglera den fria rörligheten för gemenskapsmedborgare som på grundval av en tidigare gällande lagstiftning i Italien, Spanien och Österrike har påbörjat en läkarutbildning, vilken utgjorde en sådan legitimation för att få utöva tandläkaryrket som avses i rådets direktiv 78/687/EEG av den 25 juli 1978 om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som tandläkare (EGT L 233, s. 10; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 6), i dess lydelse enligt anslutningsakten (nedan kallat direktiv 78/687). Tilmann Klett, som innehar ett utbildningsbevis från Tyskland för genomgången läkarutbildning, synes emellertid inte heller ingå i den kategori personer vars rättigheter hägnas av artikel 19 b. I detta avseende saknar det betydelse om han påbörjade sin utbildning före den 1 januari 1994.

23 Den italienska regeringen har dessutom erinrat om att domstolen när den uttalat sig i fråga om tillämpningsområdet för artikel 19 i direktiv 78/686, har slagit fast att medlemsstaterna inte har rätt att införa en kategori tandläkare som inte överensstämmer med någon av de kategorier som föreskrivs i direktiv 78/686 och direktiv 78/687 (dom av den 1 juni 1995 i mål C-40/93, kommissionen mot

Italien, REG 1995, s. I-1319, punkt 24). Nämnda regering har tillagt att eftersom frågan i sin helhet regleras i en ändamålsenlig gemenskapsbestämmelse, bland annat artikel 19 b i direktiv 78/686, är det uteslutet att tillämpa artiklarna 12 EG och 39 EG liksom bestämmelserna i direktiv 93/16.

24 Kommissionen har hävdat att det i målet vid den nationella domstolen måste prövas om artikel 19 b i direktiv 78/686 innehåller en skyldighet att endast tillåta läkare som har erhållit en medicine doktorstitel vid österrikiska universitet att delta i specialistutbildningen till tandläkare. Är detta fallet kan Tilmann Kletts begäran avslås utan hinder av nämnda bestämmelse. Kommissionen anser att artikel 19 b innehåller mer än en bestämmelse om övriga medlemsstaters erkännande av specialistutbildningen till tandläkare, och att bestämmelsens beskrivning snarare avser en särskild kategori av tandläkare. Det faktum att avfattningen av nämnda artikel 19 b innehåller en uttrycklig hänvisning till examensbevis som utfärdats "i Österrike", varigenom denna kategori avgränsas, innebär att artikeln innehåller en särskild bestämmelse till förmån för en strikt begränsad kategori av tandläkare.

25 Eftersom det är fråga om ett undantag som gynnar denna kategori i förhållande till dem som omfattas av den allmänna bestämmelsen skall artikeln tolkas restriktivt. Enligt lydelsen och den inre systematiken i artikel 19 b i direktiv 78/686 är dess syfte att ge dem som studerar allmänmedicin i Österrike, och som i enlighet med det system som var i kraft före republiken Österrikes anslutning till den Europeiska unionen studerade allmänmedicin, en möjlighet att bli tandläkare. I nämnda bestämmelse anges inte heller att det är nödvändigt att ge läkare i alla medlemsstater tillgång till en specialistutbildning till tandläkare som är kortare än den normala tandläkarutbildningen. Kommissionen har dessutom gjort gällande att denna tolkning av artikel 19 b i form av *lex specialis* medför att

det inte finns något som helst behov av att ange några extra skäl avseende övriga gemenskapsrättsliga bestämmelser.

Domstolens svar

26 Den hänskjutande domstolen vill med sin fråga för det första få klarhet i huruvida artikel 19 b i direktiv 78/686 skall tolkas så att en person som innehar en medicine doktorstitel i allmänmedicin vilken inte har utfärdats av ett österrikiskt universitet kan ges tillträde till specialistutbildningen till tandläkare som tillhandahålls i denna medlemsstat.

27 Med hänsyn till att svaret på den ställda frågan klart framgår av rättspraxis (se bland annat dom av den 28 april 1988 i de förenade målen 31/86 och 35/86, LAISA och CPC España mot rådet, REG 1988, s. 2285, dom av den 1 juni 1995 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien och dom av den 29 november 2001 i mål C-202/99, kommissionen mot Italien, REG 2001, s. I-9319), har domstolen i enlighet med artikel 104.3 i rättegångsreglerna underrättat den hänskjutande domstolen om att den avser att avgöra saken genom att meddela ett motiverat beslut, och därvid berett parter och övriga som avses i artikel 20 i EG-stadgan för domstolen att inkomma med eventuella yttranden i frågan.

28 Tilmann Klett är den ende som har inkommit med yttrande inom föreskriven tidsfrist. Han har därvid bland annat uttryckt tvivel på huruvida detta är det korrekta förfarandet med hänsyn till att den rättspraxis som angivits i föregående punkt i detta beslut inte är tillämplig i den föreliggande tvisten.

29 Domstolen påpekar att före den 1 augusti 1998 kunde utbildningsbeviset för tandläkare erhållas i Österrike endast under förutsättning att den som skulle erhålla beviset hade tilldelats en medicine doktorstitel i allmänmedicin och fullgjort en postdoktoral specialisering för tandläkare.

30 Republiken Österrike blev på grund av sin anslutning till Europeiska unionen skyldig att i enlighet med direktiv 78/686 och direktiv 78/687 anpassa villkoren för specialistutbildningen till tandläkare till den europeiska normen genom att införa ett nytt, från läkarutbildningen fristående system för denna utbildning. Enligt den information som den österrikiska regeringen har åberopat i sitt yttrande ges den nya utbildningen från och med den 1 augusti 1998, och specialistutbildningarna till tandläkare för utbildade läkare har avskaffats i Österrike från och med utgången av läsåret 2000/2001.

31 I direktiven 78/686 och 78/687 föreskrivs att rätten att utöva tandläkaryrket förutsätter att utövaren innehar något av de behörighetsbevis som anges i artikel 2 i direktiv 78/686 (se domen av den 1 juni 1995 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien, punkt 21). Artikel 19 b i direktiv 78/686 utgör ett undantag från artikel 2 i samma direktiv, och den skall alltså i egenskap av undantagsbestämmelse tolkas restriktivt (se domen av den 1 juni 1995 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien, punkt 23 och där angiven rättspraxis).

32 Domstolen påpekar i detta avseende att artikel 19 b i direktiv 78/686 har till syfte att införa undantagsåtgärder till förmån för läkare som redan hade påbörjat eller avslutat den gamla specialistutbildningen till tandläkare, så att dessa läkare, i den mån de inte hade slutfört denna utbildning, skulle kunna avsluta utbildningen och, om de precis var i färd med att slutföra utbildningen eller just hade slutfört densamma, kunde utöva sitt yrke i övriga medlemsstater (se, för ett liknande resonemang angående artikel 19 i direktiv 78/686, vilken är analog med

artikel 19 b i samma direktiv, domen av den 29 november 2001 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien, punkt 52).

33 Domstolen erinrar dessutom om att medlemsstaterna inte har rätt att införa en kategori av tandläkare som inte överensstämmer med någon av de kategorier som föreskrivs i direktiven 78/686 och 78/687 (se, i fråga om artikel 19 i direktiv 78/686, bland annat domen av den 1 juni 1995 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien, punkt 24).

34 Av dessa överväganden framgår att artikel 19 b i direktiv 78/686 inte ger dem som är medborgare i andra medlemsstater än i Republiken Österrike, där deras studier i allmänmedicin har avslutats, någon möjlighet att delta i en postdoktoral specialistutbildning till tandläkare i Österrike, som skulle avskaffas och som fortsättningsvis endast skulle hållas öppen i syfte att ge personer som redan hade påbörjat denna utbildning möjlighet att avsluta densamma. I annat fall skulle en ny kategori tandläkare ha tillskapats i strid med direktiven 78/686 och 78/687.

35 Inom ramen för de särskilda övergångsbestämmelser som föreskrevs för Republiken Österrike vid dess anslutning till Europeiska unionen innebär artikel 19 b i direktiv 78/686 nämligen endast att utbildningsbevis för grundläggande läkarutbildning kombinerat med ett utbildningsbevis för en specialistutbildning till tandläkare skall erkännas, för att tandläkaryrket skall få utövas i övriga medlemsstater. Om gemenskapslagstiftaren på ett generellt plan hade önskat tillåta möjligheten att få ett ömsesidigt erkännande av en sådan utbildning, skulle denne inte ha föreskrivit att ett ömsesidigt erkännande av yrkestitlar för de yrkesutövare som har denna utbildning endast skulle ske undantagsvis och tillfälligt (se, för ett liknande resonemang angående artikel 19 i direktiv 78/686, domen av den 29 november 2001 i det ovannämnda målet kommissionen mot Italien, punkt 39).

36 Med hänsyn till vad som anförts ovan är det för det andra inte nödvändigt att ta ställning till tolkningen av artiklarna 12 EG och 39 EG, och inte heller till tolkningen av artiklarna 3 och 9 i direktiv 93/16, eftersom artikel 19 b i direktiv 78/686 utgör *lex specialis* och tillhör primärrätten.

37 I enlighet med artikel 1.2 i anslutningsfördraget om Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen anges nämligen villkoren för anslutningen och den anpassning av fördragen som den medför i den anslutningsakt som finns bifogad till nämnda fördrag, och dessa villkor utgör en integrerad del av detta fördrag.

38 Villkoren för anslutning avser tillämpningen på de nya medlemsstaterna av den samlade gemenskapsrätt som gällde vid tidpunkten för anslutningen, och de utgör det väsentliga föremålet för den anslutningsakt som rör de tre medlemsstater som nämns i föregående punkt (se, för ett liknande resonemang angående Konungariket Spaniens och Republiken Portugals anslutning, domen i det ovannämnda målet LAISA och CPC España mot rådet, punkterna 9 och 10).

39 Enligt artikel 29 i anslutningsakten skall de rättsakter som räknas upp i bilaga 1 till anslutningsakten anpassas på sätt som anges i nämnda bilaga. Artikel 19 b i direktiv 78/686 som återfinns i bilaga 1, del XI D i anslutningsakten har följaktligen varit föremål för en överenskommelse mellan medlemsstaterna och den medlemsstat som ansöker om anslutning. Den utgör inte en rättsakt från rådet utan en primärrättslig bestämmelse som, enligt artikel 7 i samma rättsakt om något annat inte föreskrivs i anslutningsakten, tillfälligt kan sättas ur kraft, ändras eller upphävas endast genom det förfarande som anges i de grundläggande

fördragen och som gör det möjligt att ändra dessa fördrag (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet LAISA och CPC España mot rådet, punkt 12).

40 Denna tolkning stöds ytterligare av att bestämmelserna i anslutningsakten avser resultatet från anslutningsförhandlingarna, vilka utgör en helhet som är ägnad att lösa de problem som anslutningen medför antingen för gemenskapen eller för den stat som ansöker om anslutning (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet LAISA och CPC España mot rådet, punkt 15).

41 Frågan som ställts skall följaktligen besvaras med att artikel 19 b i direktiv 78/686 skall tolkas så att en person som innehar en medicine doktorstitel i allmänmedicin, som inte har utfärdats av ett österrikiskt universitet, inte kan ges tillträde till den specialistutbildning till tandläkare som tillhandahålls i denna medlemsstat.

Rättegångskostnader

42 De kostnader som har förorsakats den österrikiska och den italienska regeringen samt kommissionen, som har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 25 april 2001 har ställts av Verwaltungsgerichtshof — följande beslut:

Artikel 19 b i rådets direktiv 78/686/EEG av den 25 juli 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för tandläkare inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster, i dess lydelse enligt akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen, skall tolkas så att en person som innehar en medicine doktorstitel i allmänmedicin, som inte har utfärdats av ett österrikiskt universitet, inte kan ges tillträde till den specialistutbildning till tandläkare som tillhandahålls i denna medlemsstat.

Luxemburg den 5 november 2002

R. Grass

Justitiesekreterare

C.W.A. Timmermans

Ordförande på fjärde avdelningen